

Hans-Georgs sånglärkeprojekt på Ladugårdsgårde har genomförts för tredje och sista gången. Efter första årets lite dystra resultat, åtta häckningar varav tre mer eller mindre förstörda under Nationaldagsgaloppen 2013, gjordes en tidigt slåtter 2014 för att försöka styra bort lärkorna från områden där det skulle vara aktiviteter. Av tio par misslyckades bara ett, och det bäddade för en explosion i antalet häckande sånglärkor 2015. 16-17 par häckade och ingen misslyckades!! Sånglärkan är väldigt ortstrogen, så det har säkert varit unga hannar som återkommit och fyllt upp reviren. Förhoppningsvis kommer den tidiga slåttern att fortsätta även efter det att projektet avslutats.

Hans-Georg har guidat fladdermusexkursioner några gånger, dels vid Åkers bro i Åkersberga, dels i Näsby slottspark i Täby. Eftersom vi köpt en ny fladdermusedetektor, där man ser ljudet uppritat på en dator, har flera arter upptäckts, som vi antagligen skulle missat annars, 5-6 arter sågs och hördes på vardera stället.

Det blev en hel del uppdrag åt Stockholms stad för Sonia och ett av de som gladdde henne mest på året var ett mycket litet projekt, nydragning av en stig i kvarteret Diktsamlingen. Sonia var bara en del av det hela, men visst är det roligt när ett sådant här brev kommer till en kollega

“Vi vill berömma dig som planerat gångvägen och framförallt planeringen av hasselbuskar, vitsippor och blåsippor.”

Andra uppdrag som Sonia har gjort för Stockholms stad är t.ex. “Fördjudpad spridningsanalys Årstastråket III respektive Slakthusområdet”. Den viktigaste studien här är att se om det är möjligt med t.ex. trädplanteringar kunna förbättra de ekologiska förhållandena för några organismgrupper när man ändrar områdets karaktär. Slakthusområdet är idag ett hårt exploaterat område, om än med låg bebyggelse. Tanken är att i framtiden kunna få mer parker och trädplanteringar längs gatorna i området.

Flera uppdrag berör Nockebyhov “Ekologiska värden skogsområde vid Tyska Bottens väg Nockebyhov”, “Ekologiska värden Ordenskapitlet” och “Möjligheter till kompensationsåtgärder Nockebyhov.” I det sista projektet har vi tittat på om det är möjligt att t.ex. förbättra förutsättningarna för framförallt groddjur i Judarnområdet. I detta projekt har vi arbetat tillsammans med Friman Ekologikonsult som vi haft långvarig samverkan med. Men vi fick en god ökad kompetens i och med att Vide Ohlin hjälpte oss med sin specialistkompetens om groddjur.

Montage av solceller på Sjöbacken t.v. Norrskan t.h.

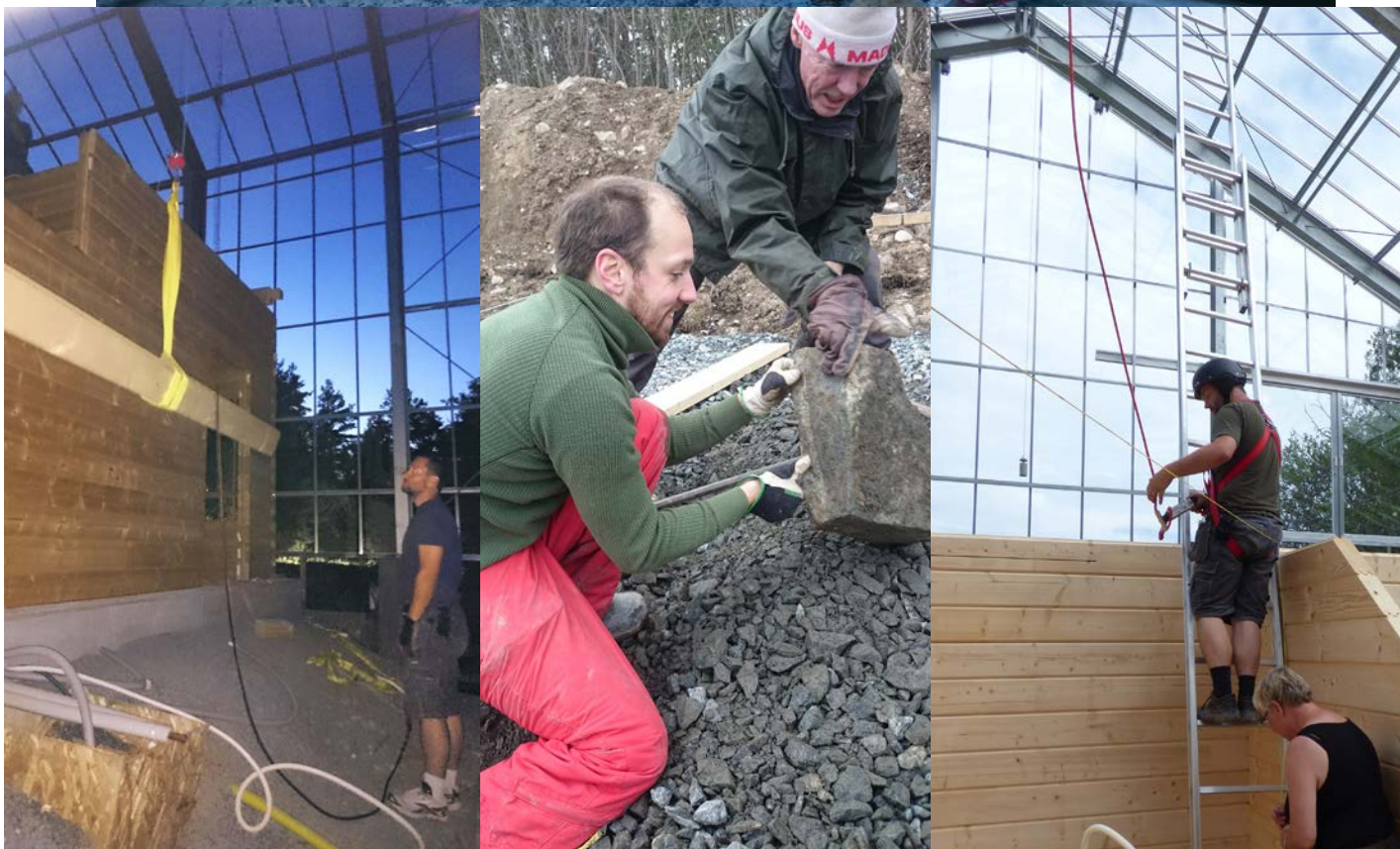

Vid Bällstaån har vi tittat på hur ekologin ser ut idag vid kvarteret Archimedes och hur den påverkas vid en eventuell exploatering. På motsvarande sätt har vi arbetat med de ekologiska värdena för projekt Fader Bergström som ligger vid Axelsbergs station.

I sista momangen blev vi också med vid en områdesanalys av Nälsta parkstråk där vi berörde de ekologiska frågeställningarna. I detta område arbetade vi som underkonsult till Murmans arkitekter och landskapsarkitekterna vid Nivå.

Tillsammans med Landskapslaget medverkade i en utredning om Kista äng med ekologiska värden och ekosystemtjänster.

Tillsammans med Friman Ekologikonsult har vi tittat på hur ekarna i Solbergaskogen kan klara sig när Kämpetorpsskolan byggs ut. Vi har även samarbetat vid bedömningen av ekologiska värden vid Vantörspromenaden och vid Fagersjövägen. Ytterligare ett arbete där vi samarbetat med Friman Ekologikonsult är naturvärden vid Norra Råstabäcken i Sundbyberg.

Björns bygge vid Sundbyberg har gått framåt med hjälp av många händer och arbete många och långa kvällar.

Alldeles före jul gjorde vi så en snabbinventering av ett exploateringsområde vid Viggbyholmsavfarten i Täby. Gammal åker och betesmark mest. Det blir hårdexploaterat, så inte mycket som blir kvar. Men ett litet område med korskovall, som vi upptäckte vid ett tidigare projekt i ett intilliggande område, blir kvar.

Den 14:e december tog till slut Stockholms stad beslut om inrättade av Älvsjöskogens naturreservat. Hans-Georg gjorde den första skötselplanen där 1995 och Sonia den nuvarande. Tyvärr så ingår bara västra delen än så länge och ett problem är att södra stambanan delar västra och östra Älvsjöskogen.

Vid Sundbyberg

Vi har efter bästa förmåga försökt hjälpa till vid bygget av Sundby naturhus <http://www.sundbynaturhus.se/>. Bygget har nu börjat komma en bra bit på väg. I maj gjöts det sista på bottenplattan och i juni monterades växthuset.

Efter det har mycket av arbetet ägnats åt att bygga upp stommen till huset. Under semestern hjälpte

vi och Tomas till så mycket som vi kunde. En förutsättning visade sig bli att få upp en travers i taket med vinsch. Med hjälp av den kunde stockarna hissas upp till rätt höjd. Alla stockar är nu på plats och förankrade i varande med dymlingar. Det mesta på garaget är också klart på utsidan, det är panelen som inte har kommit ännu. Björn har fortsatt med murningen av teknikhuset och under växthusväggarna, där det ska fyllas upp med jord för markbäddarna. Planen är att kunna flytta in under 2016.

Sonia och Hans-Georg

Ekologerna på Sjöbacken

